

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Jgit[ur] d[omi]nica pri[ma] i[n] adue[n]tu d[omi]ni Questio prima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

Tractatus. III.

Uia repleta est

terra scientia dñi sicut aq
maris operietis: vt olim
p̄dixerat Esaias ca. xi. z
ia fidelium multitudo ex di
uini s̄bi frequēti vsu ad a

lq̄ subtiliora p̄replāda p̄r assurgere: nūc
sup euāgelij sp̄alib; festiuis volo qdam
subtiliora mouere. qdā s̄o etiā discutere:
sup fertalib; at plerūq; mouere t̄mmodo.
Ea est ei libror; copia vt possim; ad alia
loca remittere lectorē. Et h̄az q̄stionū q̄
dā erūt p̄ maiori p̄re theozice intellectuz
feti euāgelij p̄cernētes. Quedā s̄o moza
les z penit; ingrinētes iuxta ea q̄ in vo
luminis exordio sp̄opōdi

Igit̄ dñica p̄ria i aduētū dñi Questio prima.

Meritur vtrum si

q̄ asina humāe nature pcti de
merito a diabolo nō fuisset al
ligata: dei filius p̄ incarnati
onē venisset eā p̄s̄idere v̄l nō: Ad h̄ dico
q̄ Sco. in. ij. smaz. dist. vij. lz dicat se lo
qui sine p̄iudicio t̄m tenet q̄ si hō nō pec
casset: nihilomin; filius dei venisset p̄ car
nis assumptionē: nō vt redēptor: sed vt glo
rificatoz. Sed serūs Tho. in. ij. dist. j. re
net p̄babilē q̄ si venisset: itē dicat q̄ alia
opinio quā sequit̄ Scoz; p̄ etiā p̄babilē
sustineri. In tertia p̄te aut. q. j. ar. ij. d̄r q̄
magis assentiēdū est opiniōi dicēti q̄ nō
venisset: z ei; p̄clusio est tenēda. Et p̄bat
rōne vtrobiq; sic. Nā ea q̄ ex sola dei vo
lūate depēdet nobis innotescere nō p̄nt:
nisi p̄ reuelationē factā sanctis. Sed in sa
cra sc̄ptura z dictis sanctor; hec sola in
carnatiōis causa assignat: redēptio. s. hois
q̄ seruitute peccati: ita q̄ cessante peccato
ip̄a cessasset. Inred̄t aut̄ serūs Tho. ar
guere sic. Quicunq; in his q̄ sunt fidei as
serit qd̄ ignorat: p̄sumptuose asserit. sed q̄
asserit ch̄zum hoie nō peccāte fuisse ven
tur; asserit qd̄ ignorat. Nā cū aliqd̄ sciat
v̄l rōne vel reuelatiōe: isti h̄ nō sciūt rōe
q̄ sic nō possunt cognosci q̄ solū est diuina
volūate depēdent quā ignoram; nec re

uelatione: qz sancti q̄b; facta est reuelatio
eor; q̄ sunt fidei nō dicūt h̄ sed opposituz
innuūt. Cōfirmat aut̄ rō ser̄i Thome. qd̄
si cessante pctō fili; dei fuisset humanat;
nulla pōt rō reddi nisi p̄teruendo quare
nō fuit angelicat; naturā angelicā assū
mēdo z glificādo. Probat etiā vtrobiq;
auctoritate. Nā Leo in s̄mone de natiuit
ate dicit. Si hō ad imaginē z similitudī
nē dī facit; in suo honore māssit: creator
mōi creatura nō fieret: aut sempitern; tē
poralitate subiret: aut eq̄lis deo patri vel
fili; formā serui assumeret. Et Aug; in
ozone ad brām s̄gine. Ut qd̄ inq̄t nesciūt
peccati p̄ pctōrib; pareres: si deesset q̄ pec
casset. Aut qd̄ m̄ fieres saluatoris si nul
la esset indigētia salutis. Itē idē sup illud
Darth. j. s̄pe em̄ saluū faciet zc. Si hō
nō peccasset: s̄go nō pepisset. Et de s̄bis
dñi s̄ponēs illud Luc. xix. Venit filius
hois q̄rere zc. Si hō inq̄t nō peccasset: fi
lius hois nō venisset. Et glo. j. Tim. j. s̄p
per illud. Vbis venit in hūc mōm pecca
tores saluos zc. d̄r. Nulla causa fuit veni
endi ch̄o dño: nisi peccatores saluos face
re. Tolle morbos: tolle vulnera: z nulla
erit medicine causa. Sed p̄ra determina
tū s̄monē z p̄clusionē omittis argumētis
z q̄ serūs Tho. facit z soluit arguo p̄ rati
ones in q̄b; fundauit se Scotus. Primo
sic. Nā ois ordiate volēs: pus vult quod
est fini p̄pinqui;: puta pus gl̄iam q̄ gra
tiā. z pus gl̄iam magis gl̄iosi q̄ min; glo
riosi. Sed de; ordiate vult Ergo pus na
tura eligit ad gl̄iam nō solū ch̄m sed oēs
q̄s voluit gl̄iam p̄sequi q̄ aliqd̄ p̄uiderit
circa pctōrem de pena vel culpa. S̄imple
aut̄ tu q̄ remoto posteriori; pura p̄uisione
culpe: stat pus: puta electio anie ch̄i ad
gl̄iam. Sol. In nullo actu diuino imma
nēte cuiusmodi est velle z p̄ficare est ordo
nature siue p̄ozitas vel posterioritas si in
se p̄s̄ideret; qz in eo nō est distinctio quaz
requirit ordo p̄ozitatis: nec ait tendit in ob
iectū q̄si vnū obiectū sit pus scitū aut vo
lūtū q̄ aliud. qz sicut in vno actu ita i vno
instāri omnia simul scit. z vult q̄cūq; scit
aut vult. sed est t̄m in eo ex parte obiecto
rū inq̄ntum scit z vult vnū obiectū esse p̄
us alio. qz scit om̄e vey. z vult oē bonum.

R

Est autem verum et bonum unam rem esse potest
 alia. Et sic intelligitur de ordine velle: non
 quod in sua voluntate in se vel in re dicitur in obie
 cta sit ordo: sed quod est ordo in re: ab eo vol
 untatis. Ad argumentum dico quod duplex est vo
 luntas ordinate. Unus scilicet in cuius voluntate est
 ordo in re et angelus qui habet diversas vo
 luntates successivas inuicem ordinatas. Ali
 us in cuius voluntate non est ordo: sed in voli
 untate est deus. De primo negatur minor et procedit
 maior. de secundo autem e contrario. Sed contra so
 lutionem replico. Licet enim argumentum assu
 mat ob hoc falsa secundum mentem argueris. scilicet quod di
 uinis actibus sit ordo nature in se vel in re
 dicitur in obiecta. et quod idem actus plus natura te
 dat in hoc obiectum quam in illud. tamen saltem est ibi or
 do rationis ex parte rationis: tamen non rationabi
 litas. Et sequitur plus secundum rationem deus volu
 it gloriam anime christi: quam humanam redemptionem
 Et sequitur in illo potius voluit incarnationem
 quam se et secundum se: non per aliud. Et sequitur celi
 stantibus alijs fuisset celebrata. Solu. De
 us vult maius bonum plus ratione quam minus quam
 inter ea est ordo per se sicut est in bonum na
 ture: gratia et gloria. non autem hoc est necesse quod in
 ter ea est per accidens: sicut est iter gratias aut
 glorias nullum essentialiter ordinem habentes.
 Unus non oportet procedere deum plus natura
 vel ratione voluisse gloriam anime christi quam huma
 nam redemptionem. imo potuit esse quod plus ratio
 voluerit sed quod per minus. Secundo. Nullus est pro
 se predestinatus eo quod alius predestinatus sit casurus
 alioquin oportet aliquem gaudere de casu
 alteri. ergo multo magis hoc verum est de anima
 christi. Sed adde tu: quod si non venisset nisi homo
 peccasset: illa anima fuisset predestinata ad il
 lam gloriam per se: quod alius predestinatus fuit casurus.
 Solu. Dupliciter intelligitur alius predestina
 tus: quod alius predestinatus casurus. Primo quasi predestinatus
 casus sit causa predestinationis factis. et hoc est
 falsum. Secundo quod nunquam casus predestinatus
 ad subueniendum casuro: et sic procedit. Nec
 tamen oportet illum gaudere de alteri casu sed
 de bono quod originatur ex casu sicut ex causa
 sine qua non. sicut non oportet deum gaudere
 de culpa sine qua non haberet gloriam quam non
 haberet in peccato. et puniendo. nec oportet
 martyres gaudere de tyrannorum nequitia: sed
 de sua patientia. Sed replicatur: quod non videtur
 deus animam christi ad tantam gloriam preordinasse

solum propter tale redemptionem. Tu quod talis
 gloria est maior bonum quam illa redemption sine
 gloria redemptionem. Tu quod non est verissimi
 le summum bonum in entibus: esse solum propter minus
 bonum occasionatum: sicut nec deum plus prede
 stinasse Adam quam christum: quod tamen sequitur. Solu
 tio. Ad primum dico quod illa anima ad illam gloriam
 fuisset predestinata solum pro redemptione aliarum
 dupliciter intelligitur. Primo quasi talis redem
 ptio sit principalis finis eius. Secundo quasi sit fi
 nis eiusdem: sine qua non fuisset gloria anime christi
 talis ac tanta: quod tamen nunc est. Primo
 modo negatur et secundo modo procedit. Vel dico quod ta
 lis redemptionem non fuit finis glorie anime sed eius
 incarnationis: cuius duplex est finis. scilicet prin
 cipalis. scilicet predestinatio: et remota. scilicet pre
 ctio vniuersi vel gloria dei vel ipse deus: que
 oia sunt finis totalis et singula finis par
 tialis. Ad secundum autem dicitur: quod non inuenit
 maius bonum occasionari propter minus bonum
 tantum propter finem primum aut partiale: imo
 ex parte elicit deus bona que sine eis non fuisset
 sent. Tertio si predestinatio anime christi sit finis
 pro redemptione aliarum: deus plus vidisset Adam
 casurum quam christum predestinatum: quod inuenit
 Et quod illa anima non fuit necesse vniuersi corpori
 passibilis: oes auctoritates que vident sona
 re quod non venisset sunt glossande. quod non ve
 nisset in redemptionem: nec in passibilis. Solu.
 Cedo sequens illatum de positum rationis
 ex parte rationis. Intelligitur enim primo de
 um volentem suam bonitatem manifestare in
 ductio predestinatio vniuersi. Secundo quod in eo vo
 luit esse creaturas racionales et intellectuales
 beatas. Tertio quod vidit casum aliquarum
 predestinatarum. Quarto quod decreuit eas re
 stare per incarnationem filii. Quinto quod voluit
 animam christi inter oes prestare gratiam et gloriam: et alia
 rum gloriam ordinare in gloriam christi. Sed positum
 te predestinationis et causalitatis ex parte effectus
 totalis est e contrario. Est tamen sciendum quod scriptus
 Thoma in ii. di. j. q. ii. ar. ii. dicit quod aliquid pura
 a. dicitur finis. b. dupli. Primo quod b. ordinatur
 ad acquisitionem et peruationem a. vel quod ex b. p
 uenit utilitas ipsi a. Et secundo quod b. dicitur in
 a. sicut in illud cuius simile et participatio
 one desiderat. Primo modo rusticus est finis
 regis: et sanitas est finis medicine: et prede
 stinatio nostra predestinationis christi. sed se
 cundo modo est e contrario: quod nostra salus redit

De questiōibus super euāg.

dat in glām chri. Qd aut ordinat ad fi-
nē pmo nō est duplex. s. addā nō partici-
pans diuina bonitate nisi in ordine ad illd
cui ē vtile: vt partes in ordine ad totū: z
q ea participat etiā sine illo ordine. sic an-
geli sine ordine ad hoīem. Prīmū nō ē ni-
si sit ille finis. s. sec^o d^o scdo. Hec tibi. Ho-
dus aut glosandi auctoritates qu. Sco-
tus tradit: scilicet Tho. i. ij. dicat q pba-
biliter posset sustineri: tñ eū p̄sūptiuosum
credidit: imo videt q repugnet dicti san-
cto: s. nō scpture. Scate em tali glosa du-
plex fuit causa chri dño veniendi. s. petō-
res saluos facere z hūanā naturā glificā-
re. Sed h est h glosam supra inductam q
d^o q nulla cā veniēdi fuit nisi vna. s. pecca-
tores saluos facere. Preterea sup illd Le-
ui. vi. Dis estimatio siclo sanctuarij pōde-
rabit. d^o glo. Dis diffinitio scis fiat pon-
derib; de sancta scptura veniētib;. S; sic
est q dicta glosa nō venit de sacra scptura
id est in ea nō habet fundamentū. q p eam
nihil bñ diffinit vel determinat. De his
oib; vide si vis Lupo. in. ij. di. j. Que-
rit etiā pōt vtz pueniēs fuerit chri incar-
nari. De q vide scm Tho. vbi s. Et vtz
pueniēs fuerit incarnari filiū q̄s patrem
vel spūm scm. de q vide Tho. ij. pre. q. ij.
ar. viij. z. ij. dist. j. q. ij. ar. ij. z. ij.

Dñica secunda in Aduētū Questio secūda.

Veritur vtrū deus pos-
sit astrā. i. solem: lunā: z stellas
suo splendore p̄uare: Ad qd re-
spōdeo p tres p̄clusiones. Prīma Sol nul-
la sua luce vere p̄uari pōt. Nā impossibile
est q stāte causa remoueat effect^o. qz cau-
sa ē ad quā de necessitate sequit aliud: vt
pater. v. Meta. Sed stāte sole/ stat causa
ois sue lucē. qz nō hz lucē alienaz siue ab
alio participatā: nec p̄riā q sit accidēs. i.
cōmune. sed habet solū p̄riā que est acci-
dens p se z naturalis p̄prietas ei^o. Omne
aut tale accidēs p̄sequitur p̄ncipia speciei
cui inest: vt r̄nabilitas p̄ncipia hoīs: z di-
cit cassari a suo subiecto: nō p actōez: sed
per naturāle seq̄lam. i. sic q pducēs subie-

ctū/ pducit p illud p̄prias subiecti passio-
nes. Scdo. Luna p̄uari pōt vere aliq lu-
cere: vt patet ad sensum. quia p̄uat ea quam
habet a sole: vt patet in eclipsi. Non autē
omni. qz p̄m scm Tho. sup libro de celo z
mūdo: cū luce p̄cipitata a sole habet p̄ri-
am lz debile z solū in supficie. Et hec con-
sequit p̄ncipia lune: sicut in sole dictū est.

Tertīa. Stelle p̄uari p̄t vere aliq luce.
qz ea quā hnt a sole q̄ p̄m scm Tho. illu-
minat oēs stellas. nō aut omni. qz si luna
q̄ inter oia corpa stellaz est ifima adeo vt
sit opaca habet aliq̄lem lucem p̄riā: a for-
tiori vidēt eam habere stelle: vt inuit s.
Tho. verit. q. xij. ar. j. in corpore. dicēs lu-
men esse in stellis vt q̄litas z forma p̄ma-
nens: in aere p̄o vt passio. Sed cōtra p̄-
missa. quia qdam dicunt solem in passio-
ne chrii vere p̄uatum lumie. Sol. Hoc
est f̄sum z cōtra Dionysū in epistola ad
Polycarpū: q̄ dicit se vidisse tūc lunā sub-
intrasse solem. Hec hoc mirū si ipse hoc vi-
dit: non autē illi q̄ erant in hierusalem: q̄a
ipse fuit in egypto vbi raro sūt nubes. tūc
aut fuerūt nubes in iudea ad maiorē hor-
rorem mortē chri. Scdo. Nam Scot^o et
multi alij vidēt h̄re p̄ maxima: qz q̄ncun-
qz aliqua se habent vt prius z posteri^o res
aliter distincta: deus potest separare p̄us a
posteriori: qz ab eo non dependet. sed hu-
iusmodi sunt sol z suus splendor: z luna z
stelle. Solu. Illa maxima est falsissima.
Fallit em pmo vbi vnū eoz est reliq̄ ra-
tio essendi. Unde nō posset de^o facere ma-
teriā sine forma qua est prior: z a qua rea-
liter distinguit. Et scdo vbi vnum est ef-
fectus z naturalis sequela alterius: sicut
passio subiecti. q̄a tūc est impossibile age-
re ad p̄seruatiōem subiecti: z nō eius qd
necessario est a subiecto. Et lz pri^o nō de-
pēdat a posteriori: tñ necessario illd cau-
sat z infert: et ipm posteri^o a priori sic de-
pendet vt aliq̄n non sinat ipm sine se esse.
Sed cōtra hoc: quia nō magis depen-
det passio a subiecto: puta calor ab igne q̄
actio a passioe vel q̄litate: puta calefactio
a calore. Sed deus potest passionem siue
qualitatem subiecti separare ab actione: vt
patet in tribus pueris. Ergo z subiectus
a passione. Solutio. Proprietates que